

Prekenverkstedet



<http://www.israelsmisjonen.no/ressurser/materiell/prekenverksted>

17. søndag i treenighetstiden - 6. oktober 2019

Prekentekest: Fil 1,20-26

Lesetekst I: Esek 37,1-5; 10-14

Lesetekst: II: Mark 5,35-43

GLEDE OG HÅP

Det er flott at avsnitt fra «Gledens brev» slipper fram som prekentekest av og til! Ingen nød om det hadde vært tekstene fra Esekiel eller Markus-evangeliet som skulle opp på prekestolen denne søndagen, heller. Men mange av oss som har fått løfte fram skatter fra nettopp Filipperebrevet, gjør det gjerne igjen.

Filipperebrevet

La oss først ta en rask fakta-repetisjon: Paulus skrev brevet til Filippere en gang mellom år 60 – 62, mest sannsynlig 61 eller 62. I denne tiden satt han i fangenskap, sannsynligvis i Rom. Menigheten ble grunnlagt på Paulus' 2. misjonsreise (år 50-52; Apg 16,11-40), og er den første kristne menighet i Europa. Filippi var en romersk legionsby nord-øst i den romerske provinsen Makedonia, ca 10 mil fra Tessaloniki. Tross fangenskapet er brevet preget av glede og håp, og av det gode og nære forhold Paulus har til menigheten.

Vår tekst har «håp i møte med døden» som overordnet tema. Etter hilsen og innledning (v 1-11) er Paulus i resten av kap 1 opptatt av å hjelpe filippere til å forstå at arrestasjonen ikke betyr at han er avskåret fra å vitne om evangeliet. Tvert i mot. Og selv om han ikke skulle slippe levende ut, er han ikke mismodig. For Jesus, og det håp han gir, gjør at Paulus ikke frykter døden. I vår prekentekest er det både dødsrealisme og frimodig håp.

Teksten:

V 20. Å bli arrestert er en skam. Å bli dødsdømt og henrettet av keisermakten var den mest skamfulle måte å ende livet på. Men Paulus ser ikke for seg at han vil bli stående med skam – ikke i noen ting. Hverken i livet eller om/når han dør. Grunnen er at Jesus – «Kristi storhet» - vil kaste lys over det som skjer med Paulus. Mange vil se og ane at apostelens trygghet og frimodighet var forankret i en ubetinget tillit til Jesus. Når blikket er vendt mot ham, får ikke skammen rom, selv om en dødsdom truer rundt hjørnet.

V 21. For Paulus er ikke dette noen ny erfaring. Siden Jesus slo ham til jorden utenfor Damaskus (Apg 9,4), har Jesus vært livet for Paulus. Alt snudde. Fra å være kilde til raseri, ble Jesus kilde til glede og håp. De kristne ble ikke mål for forfølgelse, men medvandrere på veien mot evig liv. Døden er en beseiret fiende – beseiret av Jesus. Ikke alle av oss er der at vi ser på døden som et mål og en vinning. Men for Paulus var det slik.

V 22. Vennene i Filippi skal ikke dermed tro at han vender ryggen til livet her. Å være i en tjeneste som leder andre mennesker til tro på Jesus, er så stort og meningsfullt at Paulus kunne velge fortsatt tjeneste framfor å forlate dette livet. Hadde han fått velge, vet han ikke hva han ville valgt.

V 23. Her viser Paulus mer av sin «innerside» en han ofte gjør. Han er ikke først og fremst læreren

og apostelen, men tjeneren som betror sine venner hvilke tanker som fyller ham der han sitter som fange.

Men det ligger et viktig lærepunkt i betroelsen: Å bryte opp herfra, betyr at han når fram til det endelige fellesskap med Jesus. Det er jo målet for alt Paulus gjør og er. Vi ser at for Paulus er det ikke tale om noen mellomtilstand, en ventetid, før han forenes med Jesus. Det er ikke oppstandelsen og den nye jord som er temaet. Men at en kristen i døden forenes med Jesus, det er Paulus ikke i tvil om. Den samme saken skinner igjennom i Kol 4,2: Den kristne har – allerede her – et liv som er skjult med Kristus hos Gud. Derfor vet Paulus at han – som røveren på korset (Luk 23,43) – «i dag» blir med Jesus til Paradis. Når den troende forlater tiden, begynner evigheten sammen med Jesus.

V 24. Paulus hadde ikke vært den apostel han var, om ikke hensynet til misjonen hadde gått først. Både oppfølgingen av menighetene han hadde grunnlagt, og Jesu oppdrag om å vinne nye, var bestemmende for Paulus' prioritering. Da er han ikke i tvil om hva som kommer først.

V 25. Paulus er trygg på at han fortsatt skal få bety noe for menigheten i Filippi. Menigheten står ham nær, og det ligger ham på hjertet å bidra til at de vokser i kjennskap til Jesus og Guds ord, og til midt i alt å stadig kjenne glede i den tro de har fått.

V 26. Han kjenner seg trygg på at filipperne vil dele gleden med ham når han kommer. Vi har ingen sikker kunnskap om Paulus' siste år. Han kan ha blitt sluppet fri og fått en siste tjenesteøkt før han led martyrdøden. Vi vet han ble henrettet under keiser Nero (regjerte 54-68). Det er mulig at han har hatt en siste reise til Makedonia og bl. a. Filippi. Vi vet at han også hadde planer om en misjonsreise til Spania (Rom 15,23f).

BUDSKAP: OPP OG FRAM!

Budskapet om håp og framtid svekkes jo ikke akkurat ved at det kommer fra en mann som sitter fengslet. Både som bibellesere og tilhørere kan vi ta til oss Paulus' optimisme og trygghet. Fra prekestolen må vi gjerne utmale situasjonen og forsøke å forestille oss hvordan det måtte være å sitte bak murene i keiserrikets hovedstad, med despoten Nero på tronen. Selv om Paulus ikke ser ut til å være underlagt det aller strengeste regime, vet både han og hans venner rundt om at utfallet er høyst usikkert.

De som sitter i Filippi og lytter til opplesningen av apostelens brev, skal ikke være i tvil om at det er «for Kristi skyld» Paulus er i lenker (v 13). Både de og vi skal vite at det kan koste å *bekjenne* troen på Jesus, å *leve* etter hans ord og å *vitne* om ham. I vår tid kommer det stadig meldinger om prisen som kristne søsken rundt om i verden må betale for at de bærer kristennavnet. Kanskje kan vi oppleve at det kan koste ett og annet også på våre egne breddegrader. Jesus varslet disiplene om at det kunne bli slik (Matt 5, 10f; 10,16ff). I gleden over håpet må ikke dette forties.

Så lenge det er bruk for oss...

I en kommentar til vårt avsnitt skriver den svenske biskop *Bo Giertz* at Paulus her løfter fram en parole som gjelder kristne til alle tider: «Så lenge det er bruk for oss, får vi bli». Paulus konkluderer jo med at han nok ikke vil bli tatt over til evigheten riktig ennå. Og grunnen er at oppdraget ikke er fullført. Guds plan for ham er ikke ved veis ende. Dette er selvsagt ikke en sak som bare gjelder de store personligheter opp igjennom kirkens historie. Det gjelder deg og meg og alle som har valgt å leve livet sammen med Jesus. Vi blir her så lenge han har bruk for oss. Jeg vet at mange opplever at det er en krevende sannhet, der de i årevis holdes nede av en sykdom eller sitter i en rullestol på aldershjemmet. Dette skjer mens andre tas hjem midt i livet og midt i en tjeneste hvor det var så behov for dem. - La oss ikke prøve å finne svaret på de vanskelige spørsmål som melder seg. Langt bedre er det å finne ro i at det er Gud – og han alene – som har den store oversikten, og som best vet når tiden er til ende for hver av oss. La meg nevne at jeg for min del har tenkt tanken: Noen har kanskje til oppgave å *være* en oppgave?

Håp og trygghet

Men hovedsaken for enhver forkynner denne søndagen må være å rope ut at der hvor Jesus er, der er det håp! Ikke en diffus anelse, men en trygghet i at sammen med Jesus er jeg på rett vei. Sammen med ham er døden en fiende som er beseiret. Den kan ikke lenger ta meg bort fra frelseren min. Jeg fatter ikke helt hva det innebærer å gå ut av tiden og inn i en ny dimensjon, i påvente av oppstandelse og nyskapelse. Men jeg er hos Jesus. Det er viktigere enn å forstå alt på den andre siden.

La oss forkynne håp og frimodighet for troens folk, og kalle nye til tro på ham som aldri lar noen bli til skamme!

Svein Granerud

Leder i DNI's landsstyre. Seniorrådgiver i Normisjon. Styreleder i Frimodig kirke.

Svein.Granerud@normisjon.no